

Психологічні особливості творчої особистості

Катерина Вайнштейн,

студентка кафедри психології,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: VainshteinKD@krok.edu.ua

Олена Никоненко,

кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: nikonenkoev@krok.edu.ua,

ORCID: 0000-0002-0794-7905

Сучасний світ вимагає від особистості креативності та здатності до творчого мислення для успішного вирішення різноманітних завдань у різних сферах життя. Однак питання, пов'язане з психологічними особливостями творчої особистості, залишається однією з найбільш складних і захоплюючих проблем психології. Творчість визнається як ключовий елемент розвитку індивідуальності, та вивчення її психологічних аспектів стає необхідністю в контексті сучасного соціокультурного середовища.

Психологічні теорії творчості допомагають осмислити фундаментальні аспекти творчого процесу, такі як виникнення ідей, креативний потенціал особистості, розвиток творчих здібностей та їхній вплив на індивідуальний та соціальний розвиток. У цьому контексті, дослідження психологічних аспектів творчості не тільки сприяє розумінню людської природи, але й може мати практичне застосування в освіті, культурній сфері, технологічних інноваціях та багатьох інших областях. У даному дослідженні ми спробуємо освітлити основні психологічні теорії творчості, розкриваючи їхні ключові концепції та внесок у розуміння цього складного явища.

За основу теорії особистісних рис кладеться ідея, що існують певні властивості особистості, які сприяють творчості. Серед таких рис можуть бути відзначені відкритість до нового досвіду, готовність до ризику, невлаштованість із загальноприйнятими нормами, та бажання експериментувати та розвивати новаторські ідеї. Ця теорія допомагає розглядати творчість як результат взаємодії між індивідуальними особливостями та контекстом, в якому розвивається творчий процес. Вивчення особистісних рис та їхнього впливу на творчість відкриває можливості для розуміння, як індивіди з різними характеристиками можуть приносити унікальний внесок у сферу творчості [1].

Багатоаспектний підхід у розвитку творчих здібностей є важливою стратегією, що визначається врахуванням різноманітних аспектів та факторів, що впливають на процес творчого розвитку. Багатоаспектний підхід до розвитку творчих здібностей відзначається внеском ряду вчених та психологів, які активно досліджували різні аспекти творчості. Одним із провідних вчених у цьому напрямку був Едвард де Боно, який в 1967 році представив концепцію "шістнадцяти капелюхів мислення". Його робота спрямована на стимулювання

та розвиток різних типів мислення для досягнення творчого рішення проблем. Емоційний аспект цього підходу акцентує увагу на розвитку емоційної відкритості та самовираження, надаючи особистості можливість висловити та розуміти власні емоції, які часто виступають важливим джерелом творчого натхнення [2].

Одним з визначальних науковців в галузі стимулювання творчого мислення є Абрахам Маслоу, американський психолог, який висвітлював питання самореалізації та творчого потенціалу людини. Він підкреслював важливість створення умов для виявлення і розвитку творчих здібностей через задоволення основних потреб та самореалізацію.

Також, в контексті стимулювання творчості, робота Едварда де Боно про «мислення на шість капелюхів» відзначається важливим внеском. Цей метод сприяє розширенню когнітивних рамок шляхом включення різних способів мислення (критичного, емоційного, оптимістичного тощо) для подолання проблем та генерації нових ідей [3].

Психологічні методи розвитку творчих здібностей представляють собою систему стратегій та практик, спрямованих на стимулювання та розвиток творчого потенціалу в індивідуумі. Ці методи базуються на теоретичних концепціях та емпіричних дослідженнях у галузі психології творчості та мають на меті підвищення креативності, гнучкості мислення та здатності до генерації нових ідей.

Список використаних джерел

1. Пастушенко О.М., *Психологія творчості та обдарованості*. Київ: Академперіодика, 2019, 390 с.
2. Вайман М.О., Зінченко В.В., *Психологія творчості: Навчальний посібник*. Київ: Академперіодика, 2018, 36 с.
3. Зінченко В.В., *Теорії особистості: Навчальний посібник*. Київ: Академперіодика, 2018. 322с.